

ფიზკულტურელი — პრეზენტი

1970 წლის 14 ივნისი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღეა. მთელი ჩვენი ქვეყანა ამ დღისთვის ემზადება საბჭოთა ხალხის პოლიტიკური და შრომითი აქტიურობის ვითარებაში...

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტმა თავისი ბრძანებით ფიზიკური კულტურისა და სპორტის უმაღლესი კომიტეტი, ნებაყოფლობით სპორტულ საზოგადოებათა საბჭოებს დაავალა გაამდიდრონ ალმურდულობითი მუშაობა...

ამომრჩეველთა შორის სააგიტაციო-პროპაგანდისტული მუშაობის გაშლისთვის, — ნათქვამია ბრძანებაში, — ფართოდ უნდა გამოვიყენოთ სპორტული ბაზები და ნაგებობები, პრესა, თვალსაჩინო აგიტაციის საშუალებები...

ბრძანება ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს ავალდებულებს არჩევნებისთვის მზადების პერიოდში მოაწყონ სხვადასხვა გამაჩანსაღებელი ღონისძიება, სააგიტაციო გარემოები, ესტაფეტები ქალაქებისა და სოფლების ქუჩებში...

სპორტული და ფიზკულტურულ-გამაჩანსაღებელი ღონისძიებები არჩევნების დღეს ძირითადად უნდა ჩატარდეს მონაწილეთა მუდმივი საცხოვრებელი ადგილიდან გაუმგავრებლად.

პარშაძე, 18 მაისი. პოლონელ მძღველსთან აქ გამართულ შეჯიბრებაში ვ. კომაროვი ბირთვული კვანძი ქვეყნის ახალი რეკორდი (19,89) დაამყარა...

როში, 18 მაისი. ბ. ზაულის მემორიალში მოახსარტე ოლიმპიურმა ჩემპიონმა, ტუნისელმა მ. გამუდმა 5 კილომეტრზე რბენაში მსოფლიოში სერჯონის საუკეთესო შედეგით (13.41,0) გაიმარჯვა...

ვილანოვა (აშშ), 18 მაისი. მარტინ ლუთერ კინგის მემორიალში რამდენიმე მაღალი შედეგი იქნა ნაჩვენები: მსოფლიო რეკორდსმენი ბ. ბომბი 775 სმ სიგრძეზე გადახტა...

ეროვნული გიგანტი

Advertisement for 'Lelo' (ლელო) featuring a large stylized logo and text: 'სამ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და კომუნალური რაზმების საბჭოს ორგანიზაცია'.

Advertisement for 'Krasnodar' (კრასდროს) featuring a photo of a man and text: '...როგორც კრასდროს' and 'დევნიის თასის გათამაშების პირველ წრეში საბჭოთა გუნდის გამარჯვება უნგრეთის ნაკრებთან ძირითადად თბილისელი ჩოგბურთელის ა. მეტრეველის ბრწყინვალე ოსტატობას უნდა მიეწეროს...'.

Table of basketball results for the USSR Cup (სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში). It lists matches between teams like 'კლასის I ჯგუფი' and 'კლასის II ჯგუფი' with scores.

Table of football results (ფეხბურთის შედეგები) for the USSR Cup. It lists matches between teams like 'კიტო', 'ლეონი', 'მენიკო', 'გულაპაშვი', and 'კუპელო', with scores and dates.

Table of table tennis results (სსრ კავშირის IX პირველობა ხალხურში). It lists matches between teams like 'მოსკოვი', 'სპეციალური', 'სპორტული', and 'სპორტული' with scores.

Large advertisement for 'ჩემპიონები მეოთხედ!' (Champions Quarter!) featuring a photo of a man and text: 'ჩემპიონები მეოთხედ!' and 'სსრ კავშირის მოქალაქე ვაჟთა ნაკრები მეოთხედ გახდა ევროპის ჩემპიონი...'.

მეზობელი სსრ კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადისთვის!

გულანდობლივი საუბარი

იყო დრო, როცა საქართველო სსრ კავშირის ნაკრებში მადლი კლასის თითო-ორთა მოცურავე აწვდიდა და ფონს ამით გადიოდა. საკავშირო ტურნირებში ის თითო-ორთა უკლებლივ და რამდენიმე შედარებით დაბალი კვალიფიკაციის სპორტსმენი იმდენ ქულას აგროვებდნენ, რომ საქართველოს კოლექტივი სუბიექტურ იმპრედიბლად ადგოდა. მაშინ ცურვის დონე შედარებით დაბალი გახლდათ, არც რეკორდები იყო მაღალი. ახლა კი რეკორდებმა ფენომენალურ სიმაღლეებს მიაღწია. სპორტსმენებმა თითქმის ყველა სპორტულ დისციპლინაზე გადალახეს წუთის წლავანი. სპორტის ეს სახეობა გაიკეთებინათ თანამედროვეობა და... ბევრმა რესპუბლიკამ გაგვიწერა.

მართალია, არც ერთი წელიწადი არ გასულა, რომ საკავშირო ნაკრებში თითო წევრი მაინც არ გვეყოფილა. ბ. ნიკოტინი ი. ფენიკოვმა შეკვალა, ფენიკოვი — ა. ტუტუაშვილი, მურე ტუტუაშვილი ადგილი თ. ლეკიერიძისთვის დაუთმო. მაგრამ ერთი მერცხალი გასაფხულს ვერ მოიყვანს. ეს დადასტურა ბოლო წლების საკავშირო ტურნირებმა, სადაც საქართველოს მოცურავეებმა პოზიციები თანდათან დაკარგეს და გუნდურ ჩათვლაში ხუთწლიდან ათწლით გადაინაცვლეს.

ამ მარცხის სიგნალი სსრ კავშირის ხალხთა IV სპარტაკიადამ მოგვცა. პროფკავშირთა შარხანდელ საკავშირო სპარტაკიადამ კიდევ უფრო უხეიროდ გამოიყო.

საქართველოს ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტი დიდი ხანია ეძებს გამოსავალს, მაგრამ საქმეს ძალიან აკვირებს. ბავშვის სიმცირე, ბევრი სპორტსაზოგადოებისა და უწყვეტის უმოქმედობა, მწვრთნელთა უმეტესობის უნიათობა. მწვრთნელები თითო-ორთა ნიჭიერი მოცურავეს მიღწევებს სჯერდებიან, წლებით შეპყრულ მწვრთნელს სპორტსმენებს, რომლებმაც პირველი თანრიგის ან ოსტატობის კანდიდატის შედეგებს მიაღწიეს (მაგრამ მეტი უკვე არ შეუძლია), თანაც, მოხალისე წარმატებების უსაფუძვლო იმედით მათ შემცველობებს არც ეძებენ.

ამას წინათ რესპუბლიკურ კომიტეტში გაიმართა საგანგებო თათბირი, რომელმაც ისევ და ისევ საქართველოში ცურვის მდგომარეობასა და ხალხთა სპარტაკიადისთვის მზადების საკითხები განიხილა.

თათბირზე მოიწვიეს ცურვის სპეციალისტები, ხალხური და დიდი კალაქების ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტები თავმჯდომარეები, სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების ხელმძღვანელები. თათბირმა მოსმინა, რა მდგომარეობა აქვართა, აფხაზეთში, სამხრეთ ოსეთში, თბილისში, ქუთაისში, რუსთაველი, ჭიათურაში, ტყეშელში, „განთიადში“, „დინამოში“, რას აქვთ ფიზკულტურის ინსტიტუტის საწყობის სახეობების კათედრის ცურვის სპეციალისტთა დახმარებისთვის.

გაიმართა გულანდობლივი საუბარი. აფხაზეთის ფიზკულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე ქ. გუზაშვილი, სამხრეთ ოსეთის ფიზკულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე ა. თედეველი, ქუთაისისა და რუსთაველის ფიზკულტურის კომიტეტების თავმჯდომარეებმა დ. აბუღლიანმა და თ. ჯანაშვილმა, „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარე ი. ბოჭორიძემ, „დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. დიდიძემ, თბილისის ფიზკულტურის კომიტეტის საწყობის სახეობების უფროსმა მწვრთნელმა ნ. ტიშინამ, ჭიათურაში მწვრთნელმა ვ. ანანოვმა, საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის საწყობის სახეობების კათედრის წარმომადგენელმა ა. დოლიძემ და სხვებმა მიღწევები აღნიშნეს და არც ნაკლოვანებები დაუმალოვეს. გულანდობლივად ილაპარაკა აჭარის მოცურავეთა მწვრთნელმა ბ. კახანაშვილმა, მაგრამ ზოგიერთი ხალხს მან მაინც აუარა გვერდი. სამიგეროდ, მისი ნათქვამი საქართველოს მოცურავეთა მთავარმა მწვრთნელმა ვ. გოთაშვილმა შეაფასა.

თათბირზე ითქვა, რომ აჭარაში მოცურავეთა გუნდის გახალსებამ და დადებითი შედეგი გამოიღო. იმატა მდგომარეობისათვის რიცხვმა, ბოლო თრ წელიწადში მოხსადა 5 სპორტის ოსტატი, 25 ოსტატობის კანდიდატი და პარაოლიმპიკოსი, მკვიდრ რესპუბლიკის ჩემპიონიც, დაამყარეს 3 რესპუბლიკური რეკორდი, ამოქმედდა ნავიგატორების მწვრთნელი ქარხნი აუზი, გაფართოვდა ცურვის გეოგრაფია: ქობულეთში სანატორი-ურბან მალე მწყობრში ჩადგება არი 25-მეტრიანი აუზი, რომლისაც ჯაჭუფის მეცადინეობისთვისაც გამოიყენებენ და მაინც, აჭარაში ცურვის მასობრივად სწავლების კარგი შესაძლებლობა სათანადოდ არა გამოყენებული, მყირება სპორტული ჯგუფების რიცხვი.

დიდი ხანი როდია, რაც ცხინვალში ბავშვთა სპორტსკოლა ააგეს. პროექტი აუსაყ ითვალისწინებდა, მაგრამ... მშენებლობა ეს-ესაა დაიწყო, თუმცა სამხრეთ ოსეთში ერთი საფურათი ბავშვი კი არა აქვს. ადგილობრივ სპორტულ ორგანიზაციებს სათანადო მონაწილეობა რომ გამოეჩინათ, პარკის ტერიტორიაზე კარგა ხნის წინათ დაწყებული აუზის მშენებლობას ბოლომდე მიიყვანდნენ.

კვლავ ცუდი მდგომარეობაა აფხაზეთში. სოხუმის დისაფის აუზი სპორტული ცურვისთვის გამოუყენებელია. სპორტსმენები სავარჯიშოდ სოხუმთან სოფელში დადიან. კარგი იქნება დისაფის აუზი „დინამოს“ გადაეცეს, მაშინ მოკლე ხანში გათბობაც მოეწყობოდა. სწორედ ბავშვის უკმარობის ხარაღია, რომ აფხაზეთში ცურვის 37 ჯგუფიდან 13 უმოქმედოდა, ხოლო 24 სრული დატვირთვით ვერ მუშაობს. ბოლო წლებში საქმე მხოლოდ ნაწილობრივ გამოსწორა ბიჭვინთის ხანატორიუმების აუზის გახსნამ. სოხუმის სკოლა-ინტერნატთან 25-მეტრიანი აუზის მოწყობა დამთავრდა, გათბობის საკითხი კი ჯერ მოუვარებელია.

„განთიადის“ შეპანინავი სამბაზანია აუზი აიგო ქუთაისში, მაგრამ ამ ბავშვის ექსპლუატაციას ბილიკების უქონლობა აფერხებს. ქუთაისში „განთიადის“ 16, განთიადის განყოფილების 13, „დინამოს“ 2, „სპარტაკის“ და უმაღლესი სპორტული ოსტატობის 1-ლი სკოლის თითო ჯგუფში უნდა იმუშაოს, მაგრამ აქ აკლია მწვრთნელები.

რესპუბლიკის ნაერებს ყველაზე მეტ შევსებას მუდამ თბილისი აძლევდა, გინაიდან აქ უკეთესი პირობები იყო ცურვის განვითარებისთვის. ლედაქოლაქში ასევე არის ორი 50-მეტრიანი და რამდენიმე უფრო პატარა ზომის აუზი, მაგრამ ყველა როდი მუშაობს. კიროვის სახელობის ჩარხსაშენი ქარხნის, სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატის, კინოსტუდიის აუზები სპორტსმენებს ძალიან გამოადგებოდათ, მაგრამ

ამ ორგანიზაციებმა ბავშვი წესრიგში ვერ მოიყვანეს. მთელი ტერიტორია კომიტეტის, ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტისა და ქარხნის „მანკიტოფონის“ აუზებს დააწვდა, თუმცა ამ ბოლო ხანს „მანკიტოფონის“ აუზზე ბევრი რამ მოსაგვარებელია. მოცურავეების აღზრდისა და წვრთნის საქმე დიდად შეაფერხა „დინამოს“ სტადიონის რეკონსტრუქციის გამო აქ არსებული აუზის გამტარუნარიანობის დაქვეითებამ.

თათბირზე ითქვა, რომ სულ მალე მწყობრში ჩადგება ელმავალმწვრთნელი ქარხნის ახალი აუზი და დამთავრდება სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატის ბავშვის კაპიტალური რემონტი.

სავალალო მდგომარეობაა რუსთაველი. ერთადერთი ბავშვი, სადაც ვარჯიში ტარდება, „სპეცშენის“ არსტანდარტული (24x8 მ) აუზია. მშენებელთა ქუნაზე 10 წლის წინ დაწყებული აუზი დამთავრებული ჯერაც არ არის. ახლა ეს ობიექტი ამქვემოხეველ ქარხნის გადაეცა და მასვე დაევა მშენებლობის დროულად დამთავრება.

ჭიათურაში ორიოდე წელია გაიხსნა დახურული აუზი. ამ ქალაქში ცურვას ზოგიერთ მოყვარულს ჰყავს. გამოჩნდნენ ნიჭიერი ასალგანზრდები, რომლებიც უკვე რესპუბლიკის ნაკრებში მისვლენ. მაგრამ, იმის გამო, რომ აუზს თბილ წყალს მხოლოდ 2-2 საათით აწვდიან, მუშაობა ფერხდება.

ტყეშელის აუზი, რომელიც რესპუბლიკაში ერთ-ერთი საუკეთესოა, კვლავ გამოუყენებელია: გათბობის მოგვარებას აქ თავი ვერ მოაბრუნებს, არც გასაბნელები აქვთ, არც მზაპი. არ ჰყავთ მწვრთნელები და ჯგუფები.

თათბირზე ითქვა, რომ რესპუბლიკის აუზებზე არსებულ ჯგუფებში ათასობით ბავშვი მიყვანილობს, აქ თანაზრდობისა და აღზრდის საშუალება არ არის. თათბირმა მიიღო სათანადო გადაწყვეტილება. ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის კოლეგიის წევრებს დაევა აუზების მეთვალყურეობა, უმოქმედო ბავშვების ამოქმედებისთვის, მოქმედი აუზების გამტარუნარიანობის გაზრდისთვის ზრუნვა.

მწვრთნელთა და მასწავლებელთა საქურაღებოდი

მწვრთნელ-მასწავლებელთა ცენტრალური საატესტაციო კომისიის გრაფიკი, რომელიც „ლელოს“ ამა წლის 21 მარტის ნომერში გამოქვეყნდა, შეტანილია ცვლილებებით.

მწვრთნელები და მასწავლებლები, რომლებმაც ატესტაცია გაიარეს ქვეყნის მთელ სპორტის სახეობათა მიხედვით და მიიღეს პირველი და უმაღლესი კატეგორიების მოპოვების წინასწარი უფლება, ვალდებული არიან შემაჯამებელი ატესტაცია გაიარონ საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტთან არსებულ ცენტრალურ კომისიაში შემდეგი გრაფიკის შეხაზვებისა:

სახეობები	ვადა
მთამსვლელობა, კლდეზე ცოცვა, ტურიზმი, ავტო-მოტოსპორტი, კალათბურთი, კრივი	28 მაისი
ფრენბურთი, ველოსპორტი	27 მაისი
სპორტული და მხატვრული ტანვარჯიში, აკრობატიკა	8-4 ივნისი
ჭიდაობის ყველა სახეობა	8-9 ივნისი
ნიჩბოსნობის ყველა სახეობა, ზამთრის სახეობები	10 ივნისი
ცხენოსნობა, თანამედროვე სუთილი, წყალში სტომა, აფროსნობა, წყალსამოტორო სპორტი, წყლის თხილამურები	11 ივნისი
მძლეოსნობა	17-18 ივნისი
ცურვა, წყალბურთი	24 ივნისი
ხელბურთი, რეგბი, სროლის ყველა სახეობა	25 ივნისი
ძალოსნობა, ჩოგბურთი, მაგიდის ჩოგბურთი, ბადმინტონი, ჯადრკაი, შაში	26 ივნისი
ფარიკაობა, ფეხბურთი	28 ივნისი

საქართველო

ს. ოსანაშვილი.

გურჯაანი

ადგილობრივმა ავტო-მოტო-მოყვარეებმა მოაწყვეს ლაშქრობა მარშრუტით გურჯაანი-სიღნაღი — ლავარდში — ყვირელი — სიღნაღი. მოლაშქრეებმა გურჯაანის კულტურისა და დასვენების პარკში გვირგვინებით შეამკეს ვ. ი. ლენინის ძეგლი.

ა. ზილაძე.

თელავი

გაიმართა რაიონის იუნორთა პირადი პირველობა თავისუფალ კვირეობაში. მოსწავლეობა XXII რაიონული სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებულ იქნა. მებრძობები მაგიდის ჩოგბურთისა და ხელბურთში. მაგიდის ჩოგბურთში გაიმარჯვა წითელი წყაროს ქართული საშუალო სკოლის ნაერებმა, ხელბურთში — არბოშის სკოლის გუნდმა.

ბ. კახალაშვილი.

ფიქრის

გაიმართა მოსწავლეობა XXII რაიონული სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებულ იქნა. მებრძობები მაგიდის ჩოგბურთისა და ხელბურთში. მაგიდის ჩოგბურთში გაიმარჯვა წითელი წყაროს ქართული საშუალო სკოლის ნაერებმა, ხელბურთში — არბოშის სკოლის გუნდმა.

3. კიკვიძის დაბადების 75 წლისთავის გამო

საბჭოთა არმიის ფიზიკური კულტურის დანერგვის თაოსანი

ვინ არ იცნობს რევოლუციის საქმისთვის თავდადებული ადამიანის, სამოქალაქო ომის ლეგენდარული გმირის ვასილ კიკვიძის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას. მაგრამ ალბათ ბევრმა არც იცის, რომ იგი საბჭოთა არმიის ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დანერგვის თაოსანიც იყო.

კიკვიძე ბავშვობიდანვე გაიტაცა სამხედრო საქმე. ამასთან, მას კარგად ჰქონდა შეგნებული, რომ ფიზიკური წრთობის გარეშე ვერ მიაღწევდა მიზანს.

პატარა ვასო სწორად ჩაიღოდა რაჭაში, პაპისეულ სოფელ ჭეჭედა შავრაში, იქაურ ტოლ-ნიკიტანს ომობანას თამაში უყვარდა. ქვედაშავრელ ბიჭებს ვასო ტრუსს არც ვიდაობასა და ცურვამდე უდებდა. განსაკუთრებით უყვარდა ცურვა.

ქვედა შავრას მდინარე რიონი ჩაუდის. სოფლის ახლის მდინარეზე ბორანი ყოფილა. ერთხელ კოცისპირულ წვიმამ რიონი ადიდებულა და ბავშვი გაუწყვეტია. ჭაბუკი ვასო დაუყოვნებლივ გადაშვეულა ამობოქრებულ მდინარეში და ბავშვი მეთრე ნაპირზე თავის ადგილზე დაუბრუნდა.

ცნობილია, რომ ვასილი ვლადიმერ მაიაკოვსკისთან მეგობრობდა. ქუთაისში მიჭების მთავარი გასართობი ადგილი რიონი იყო. ვალდიას და ვასოს ხშირად ნახავდით მდინარის პირას.

ერთხელ ვასილი, მაიაკოვსკი და მ. ამბუკელი საბანაოდ წასულან. მიმავალი პორტი და მხედართმთავარი საუბარში გართულან. მიხეილ ამბუკელიც იქვე მჯდარა. საუბრით გატაცებულმა ვერ შენიშნეს, რომ მიხეილი მდინარეში ჩასულ იყო საბანაოდ. ვალდიას შემთხვევი გაუხედავს წყლისკენ და დაუნახეს, რომ მიხეილი მორეცს ებრძვის, ვერ მოუხერხებია თავის დაღწევა.

— ვასო, მომწყვი, მიზა იხრობა! — იყვირა თურმე ვალდიამ.

ორივენი წყალში გადაეშენენ და შეგობარი დახრთობას გადაარჩინეს. გაიარა წლები. ასრულდა ვასილის ოცნება: იგი სამხედრო მოღვაწე გახდა. ვ. კიკვიძემ და მის მებრძობებზე ლეგენდები შეიქმნა. მაღალი სამხედრო და პოლიტიკური მომზადება, სანიმუშო დისციპლინა, სამშობლოსადმი უსაზღვრო ერთგულება, მეტაურისა და რბივით ჯარისკაცის სიყვარული, აი, ეს იყო ვ. კიკვიძის არმიის მღვირვების წარმატების საწინდარი.

დაბაბულ სამხედრო წვრთნის კვივიდი შემართა აქტიურ დასვენებას

უსამებდა. ამით ის არმიის ხალხისა და მორალურ სიმტკიცეს ჰქმნიდა. აქტიური დასვენების საუკეთესო საშუალებად მას ფიზკულტურული ვარჯიშებისა და სპორტული თამაშების მოწყობა მიაჩნდა.

1918 წლის 9 აპრილით დათარიღებულ ერთ-ერთ ბრძანებაში ვასოს უწოდებდნენ:

„წინადადება ვაძლევ საარსებით კომიტეტს გვირგობით, დღესასწაულებისა ჩვენს ბაღში მოაწყოს სერენობა, ასეულებმა, ესკადრონებმა და ბატარეებმა: სერიზობისთვის თავისი ინიციატივით მოამზადონ ნომრები, რისთვისაც მონაწილეებს მიეცემა პრიზები. კომიტეტს წინადადება ვაძლევ მოაწყოს სხვადასხვაგვარი სპორტი, როგორცაა სირნილი, ჯიროთი, ჭიდაობა და ა. შ. რისთვისაც აგრეთვე მიეცემა მათ ჯილდოები“ (ა. ორემაიე „ცოცხალი ლეგენდა“).

1918 წლის მაისში ვ. ი. ლენინის დავალებით ტამბოში მდგომ ვ. კიკვიძის არმიის ეწვივა კომისია რუსეთის სამხედრო საქმეთა სახალხო კომისიისა და უმაღლესი სამხედრო ინსპექციის თავმჯდომარის ნ. პოდვოსის სელმდგანსწავლობით. კომისია არმიის ცხოვრებას გაეცნო. პოდვოსი აღაფრთოვანა კიკვიძის არმიის სამხედრო-პოლიტიკურმა მომზადებამ, შორალურმა სიმტკიცემ, თითოეული მებრძოლის ხალხისაგან განწყობამ. როცა გაიგო, რომ ამას კიკვიძე დილის გამაზნებელი საჯარო-დემოკრატიული ვარჯიშით და, ხაერთოდ, არმიის ფიზკულტურის დასწრეთა ადგილზე, სახალხო კომისიის იგი შეაქო და თქვა: „ამას ჩვენ წითელი არმიის ყველა ნაწილში შემოვიღებთ. თქვანი ინიციატივა, ვასო ისინი იმდენებს ექვ, დროული და მისასაღმებელია. ფიზიკურად ძლიერი ჯარისკაცისთვის ადვილია ომი“.

1918 წლის გაზაფხულზე ნ. პოდვოსი ვ. ი. ლენინის მითითებით ვ. კიკვიძის არმიის ბავშვებზე შექმნა რეგარემე ფორმირების რეგულარული № 1 საბჭოთა დივიზია. ამჯერად, პირველი საბჭოთა დივიზიის შექმნისთან ერთად საფუძველი ჩაეყარა საბჭოთა არმიის ფიზკულტურისა და სპორტის, რომლის ინიციატორი და მოთავეც ჩვენი თანამემამულე, სამოქალაქო ომის გმირი, დივიზიის ლეგენდარული მეთაური ვ. კიკვიძე იყო.

ბ. კიკვიძე.

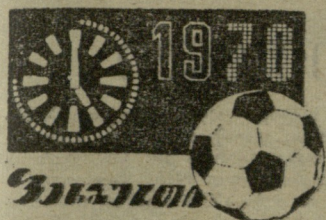
კიკვიძის ტურნირში

როგორც ცნობილია, ამას წინათ ერევანში გაიმართა სომხეთის დივიზიის ტურნირი, რომელშიც თბილისის „სპარტაკის“ გუნდიც მონაწილეობდა. თბილისელებმა კარგად ითამაშეს. ყველა მეტოქე დამარცხეს და მომძებ რესპუბლიკის ჩემპიონის სახელს დაიხადეს. ამ სურათზე, რომელიც ერევანის ტურნირის დროსაა გადაღებული, აღებულა მომენტო, როცა თბილისელებს ბურთი შერკინებდნენ გამოაქვთ. დ. თაქთაიშვილის ფოტო.

ციფრები და ფაქტები

ციფრები და ფაქტები

ჩემპიონატს ჰყავს ორი საუკეთესო ბომბარდირი: თბილისელი გ. ნოდია და მოსკოვის დინამოელი კოსლოვი...

ყველაზე მეტი გამარჯვება შოპოუს თბილისის მოსკოვისა და კიევის დინამოელებმა (5-5), არც ერთი მოგება არ აქვთ ორჯონიძეელებს...

ყველაზე მეტი ბურთი გაუშვა „ფაბრიკა“ — 18, ყველაზე ნაკლები — მოსკოვის „დინამო“ — 7.

სტუმარ-მასპინძელთა დამოკიდებულებაში ასეთი დეტალებია გამოსარჩევნი: მასპინძელთათვის ყველაზე იდეალური იყო I და IX ტურები...

ყველაზე მეტი ბურთი გავიდა VIII ტურში — 22, ყველაზე ნაკლები — V ტურში. აქ 8 მატჩში სულ გატანილ იქნა 7 გოლი.

დღემდე უმაღლეს ჯგუფში სულ დაწინაურებულია 6 პენალტი და ყველა — სტუმართა კარში. ყველა 11-მეტრიანი დარტყმა ჯერჯერობით კარის აღმდეგ დაბრუნდა.

დღემდე ანგარიშით ყველაზე მეტი მატჩის მოგების პრიზისთვის ბრძოლაში წინ არიან მოსკოვის დინამოელები. მათ 3 ქულა აქვთ: 3:0 — „სარაისთან“, 4:0 — „ფაბრიკისთან“ და 3:0 — ორჯონიძის „სპარტაკს“.

უკრაინის ვაზეთ „კომსომოლსკე უნივერსიტეტის“ დანერგული აქვს პირნა „ბერესოვსკის“ სტუმარისთვის. როსტოვის არმიელებმა 5 მატჩი ჩაატარეს სტუმრად და დაავრთვეს 7 ქულა (ბურთები 6-3). მოსკოვის დინამოელებმა 6 ქულა აქვთ აღებული 8 შესაძლებელიდან (ბურთები 6-0). 5-5 ქულა აქვთ კიევის „დინამოს“, მოსკოვის „ტორპედოს“ და ცსკა-ს.

თბილისის „დინამომ“ შინ 12 შესაძლებელიდან აიღო 11 ქულა (ბურთები 11-2). სტუმრად დინამოელებმა 6 შესაძლებელიდან დაკარგეს 4 ქულა და ბურთების უარყოფითი სხვაობაც აქვთ (3-4).

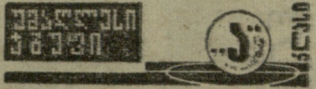
ქუთაისის „ტორპედომ“ შინ 12-დან აიღო 5 ქულა (ბურთები 3-4). სტუმრად ტორპედოელებმა 6-დან აიღეს 3 ქულა (ბურთები 2-3).

თბილისის „დინამომ“ ჩემპიონატის ყველა მატჩი ჩაატარეს ხინგავაშვილმა, კუტივაძემ, პეტრიაშვილმა, ლ. სოდიამ, ქუთაისის „ტორპედომში“ — წერეთელმა, ჩხაიძემ, მერგულაშვილმა, თეოდორაშვილმა, ანფინაძემ, ვიკუამ, კიკვაძემ.

ა. სირაძე.

სსრ კავშირის პირველობა

გათამაშების ცხრილი

დუბლირთა შემადგენლობანი

მდგომარეობა 19 მაისისთვის

Table with 5 columns: Team Name, W, D, L, Goals Scored, Goals Conceded. Lists teams like Dinamo, Spartak, etc.

უხადგო იარაღები

ბათუმი. „დინამოს“ სტადიონი. 12 მაისი. „დინამო“ (ბათუმი) — „დინამო“ (ბრიანსკი) 0:0.

მე-16 წუთზე გიორგაძემ კვიტაშვილს მიაწოდა ბურთი, მაგრამ ამ უკანასკნელმა ვერ შეძლო საუკეთესო მომენტის გამოყენება.

ზინ ღაბრუნების უმღებ

გორი. ქალაქის სტადიონი. 17 მაისი. „დინამო“ (გორი) — „ლოკომოტივი“ (ქალუგა) 2:0 (0:0).

გორელებმა დუბად ითამაშეს სტუმრად გამართულ მატჩში და სტარტზე შინ აღებული ქულები ვერაფერი შესძინეს.

რედინგი — „600-ანთა კლუბის“ მეორე წევრი

ბრიუსელი. 18 მაისი. ზემოქმედ წონის ბელგიელი ძალოსანი, ევროპის ჩემპიონი რ. რედინგი მსოფლიო რეკორდმწიხის, შახტელი სტუდენტის კ. ალექსანდრის შემდეგ „600-ანთა კლუბის“ მეორე წევრი გახდა: აამპიდში მან 600 კგ დააგროვა: 217,5 კგ აქიმა, 165 კგ აიტაცა და 217,5 კგ აჰკრა.

ყველა მსოფლიო რეკორდი — ესტონელებს

ვილინუსში გამართულმა ძალოსანთა ანაწინადგომმა სპორტის ჩემპიონატმა მძიმე წონაში გამარჯვება მოუტანა 24 წლის ათლეტს, ესტონელ კ. უტსარს. მან მან სამპიდში 545 კგ დააგროვა, რაც ამერიკელი რ. ბედნარსკის მსოფლიო რეკორდს 2,5 კგ-ით ჩამოუვარდებოდა (უტსარმა მსოფლიო რეკორდი დაამყარა ატაცში — 165 კგ). ესტონელი ათლეტის გამარჯვება მისასაღებ ბელი იყო, მაგრამ ცხადია, ხათვალავიდან არ უნდა გამოგვეშვა ის, რომ ფიციარბაზე არ გამოსულა ი. ტალტსი — მსოფლიო ჩემპიონი უქვიფოდ იყო.

სხვადასხვა

მოსკოვი, 17 მაისი. გუშინ „დინამოს“ სასპორტოზე დაიწყო ტყეის მსროლელთა საერთაშორისო შეჯიბრება, რომელშიც ვიკტორ-გორის, უნგრეთის, ბულგარეთის, რუმინეთის, შვეიცარიისა და მასპინძელთა ნაჯიბი გუნდები მონაწილეობენ.

რიზანი, 17 მაისი. გუშინ ამ ქალაქის მახლობლად გაიმართა 30-კილომეტრიანი გარბენი ვაზეთ „სელსკაია ეიზნის“ პრიზზე. ფინისთის პირველი იყო ვ. ზოტოვი (უზმეკეთი) — 1:35.00.

ვილნოვა (აშშ), 17 მაისი. მარტინ ლუთერ კინგის 30-ე დაბადების დღის აღსანიშნავად მისი მემორიალური მუზეუმი გაიხსნა.

პრად, 17 მაისი. 20 წლის ი. ალექსანდრე გუშინ ჩეხოსლოვაკიის ახალი რეკორდი დაამყარა სიმაღლეზე ხტობაში — 217 სმ. ეს წლიდანდელი ევროპული სერონის საუკეთესო შედეგის გამეორებაა.

რომი, 17 მაისი. გუშინ აქ გამართულ შეჯიბრებაში კ. პოპესკომ (რუმინეთი) და შ. ვალენტინომ (ჩეხოსლოვაკია) 180 სმ სიმაღლეზე გადაბული თამაში გადარჯნეს.

მოსკოვი, 17 მაისი. წლიდანდელი სერონში პირველი საერთაშორისო შეჯიბრება გამართეს სამკოთა რეგისტრში: ადგილობრივმა „ფილმ“ თავის მოედანზე სძლია ძლიერსა და გამოცდილ მეტოქეს — გარის თურთმეტის ჩემპიონს — ბენეგდორუს გუნდს — 11:3.

შურკოვსკი პირველობას არ თმობს

მოსკოვი, 17 მაისი. შვეიცარიის ტრადიციულმა, XXIII ველორბოლამ დღეს პოლონეთის მიწაზე გამართონა ცხელა. ჩეხოსლოვაკიის ქალაქ გრადაცკარალევიში ერთდღიანი დასვენების შემდეგ მოახარეებმა V ეტაპის (181 კმ) სტარტი აიღეს.

ნის ახლო მისადგომთან. ეს ბრწყინვალე მრბოლელი შურკოვსკის შეაქრა სტადიონის ბილიკზე და პირველმა გადატარა ფინიშის ხაზი — 4:46.07. ცხადია, იგი რბოლის ლადერის ყვიფელ მასურს ინარჩუნებს.

მწარე გაკვეთილი

ლიზა ლინა, სპორტის სასახლე „ტივილი“ აი, მისამართი კალათბურთულ ვაჟთა VI მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური ტურნირისა, რომელიც 16 მაისს დაიწყო, ამ დღის მატჩებიდან კალათბურთის ქომაგებში დიდ ინტერესს იწვევდა მსოფლიო ჩემპიონის — სსრ კავშირისა და მსოფლიოს ორგნის ექს-ჩემპიონის — ბრაზილიის გუნდების შეხვედრა. საბჭოთა კალათბურთელებს თავდაპირველად ძალიან გაუჭირდათ დაწინაურება, მაგრამ პირველი ტაიმის ბოლო 5 წუთში თამაშის სადავეები ხელთ იგდეს და ტაიმი საკმაოდ დამაჯერებელი ანგარიშით მოიგეს — 38:27. ამ წარმატებაში ყველაზე მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ჟარმუხამელოვის კარგმა თამაშმა. ერთი სიტყვით, საბჭოთა ნაკრები თერთმეტქულიანი სხვაობით იყო წინ.

ეს პატარა ფორა როდია, მაგრამ შესვენების შემდეგ სსრ კავშირის გუნდს პირდაპირ ვერ იცნობდით. იგი ერთბაშად უსუსურად თამაშობდა და ნელ-ნელა დაკარგა უპირატესობა. როცა თამაშის დამთავრებას 7 წუთი აკლდა, ბრაზილიელებმა შესაძინებლად შეაწყირეს სხვაობა. ამ დროს ისინი მხოლოდ 3 ქულას აგებდნენ — 51:54. შემდეგ თამაში ბრაზილიელთა სასარგებლოდ წარიმართა. აი, როგორ იცვლებოდა ქულები ბოლო ხუთ წუთში: სსრ კავშირი — ბრაზილია 58:57, 59:57, 59:59, 59:60, 59:61, 61:61, 61:63, 63:63, 63:65, 63:66, 64:66. ასე დამთავრდა ეს დრამატული შეხვედრა.

საბჭოთა კალათბურთელების მარცხი იმხანაც გამოიწვია, რომ მათ ბევრი საჯარიმო ტყორცა ვერ გამოიყენეს. ეს წაგება უთუოდ მწარე გაკვეთილია! ამ დღეს აშშ-ს ნაკრებმა დაამარცხა ჩეხოსლოვაკიის გუნდი — 88:60, ხოლო იუგოსლავიელებმა — იტალიელები — 66:53.

17 მაისს საბჭოთა ნაკრებმა ვაიკი-ლებით უკეთ ითამაშა და ჩეხოსლოვაკიელებთან დამაჯერებელი ანგარიშით გაიმარჯვა — 98:72 (51:34).

ბრაზილიელებმა დაამარცხეს იტალიელები — 69:59, ხოლო ამერიკელებმა — ურუგვაის ნაკრები — 76:39.

საბჭოთა კალათბურთელები ა. ჟარმუხამელოვი და ს. ბელოვი საუკეთესო ბომბარდირთა სტატუსს მემკვიდრეობით ანგარიშზე 26-26 ქულა სწაიპურთა სიას სათავეში უდგას ბრაზილიელი მენტი — 35 ქულა.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა	18 მაისისთვის	მ. წ.	ბ.	ქ.
აშშ	2 0	164	— 99	2
ბრაზილია	2 0	135	— 123	2
სსრ კავშირი	1 1	162	— 138	1
იუგოსლავია	1 0	66	— 63	1
ურუგვაი	0 1	39	— 76	0
იტალია	0 2	122	— 135	0
ჩეხოსლოვაკია	0 2	132	— 186	0

კალათბურთულ ქალთა XXXVII საკავშირო ჩემპიონატი

მარცხიანად დაიწყო

ლენინგრადი, 17 მაისი. გუშინ აქ დაიწყო კალათბურთულ ქალთა XXXVII საკავშირო ჩემპიონატის უკანასკნელი, IV ტური.

ოცდაათეუკააბე...

ლენინგრადი, 17 მაისი. 20-ე-ლომეტრთან ტრადიციულ გარბენში მარშრუტით უღელსაია — სასახლის მოედანი გამარჯვება მოიპოვა ადგილობრივმა დინამოელმა რ. მარაგულაძემ — 1:00,54. ჰეიკის ჩემპიონს 5 ათას მეტრზე რბენაში ამ შეჯიბრებაში დებიუტა პეონდა. მეორე იყო მოსკოველი რკინიგზელი ა. სუხარკოვი — 1:01,17. მესამე — ლენინგრადის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტი ი. მაურიანი — 1:01,19.

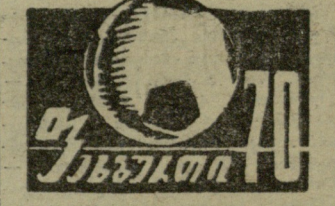
შეჯიბრებამ, რომელიც ამჯერად ოცდაათეუკამეტრად ჩატარდა, საბჭოთა კავშირის ბევრი ქალაქის 190 სპორტსმენს მოუყარა თავი. მათ შორის უხუცესი იყო 64 წლის ლენინგრადელი ნ. ხარბიტოვი. უფროსი ასაკის ჩგულში პირველობდა 56 წლის ნიკოლაევილი გ. ჩაიკოვსკი.

იუნორთაგან დისტანცია ყველაზე სწრაფად გადარბა 18 წლის სპარტაკელმა ა. მოტორონიამ (იაროსლაველი) — 1:06,51.

გუნდურ ჩათვლაში თასი მოიპოვეს მოსკოველმა რკინიგზელებმა.

რედაქტორი მ. კაპაბაძე

„ლოკომოტივის“ სტადიონი (ი. კავკავასის პარ. № 74)

სსრ კავშირის პირველობა

20 მაისს

„დინამო“ (თბილისი) — „ფანტაზორი“ (ტაშკენტი)

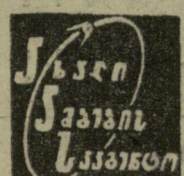
ძირითადი შემადგენლობანი დასაწყისი 19 ს.

ბილეთების წინასწარი გაყიდვა ორგანიზაციებში: — 19 მაისს, აბონემენტებზე — 19 მაისს, 12-დან 19 საათამდე, საერთო გაყიდვა — 20 მაისს, 10 სათიდან სტადიონის სკაი-ბოქსებში.

დუბლიორთა მატჩი შედგება რუსთაველა, დღეს, 18 საათზე.

ყოველი მხრიდან

მსაჯი-რეკორდსმენი

ცნობილი უნგრელი საფეხბურთო არბიტრი იშტვან ყოლტი თავისეული რეკორდის ავტორიც გახლავთ. ბოლო 20 წლის მანძილზე არ ჩატარებულა თითქმის არც ერთი დიდი საერთაშორისო ტურნირი, სადაც იგი მსაჯად არ ყოფილიყოს მიწვეული. მაგალითად, ყოლტი ატარებდა მატჩებს მელბორნის (1952 წელი), რომის (1960), ტოკიოს (1964) და მესიკოს (1968) ოლიმპიურ თამაშებში. 1954 წლიდან იგი მსაჯობდა ყველა მსოფლიო ჩემპიონატში, გარდა ჩილის ასპარეზობისა. ახლა იგი მექსიკაში მიემგზავრება. როგორც ხედავთ, მსაჯებსაც ზედათ თავიანთი რეკორდსმენები.

უკანასკნელი შანსი

ყოველ მსოფლიო ჩემპიონს მძიმე წონის პროფესიონალ მოკრივეთა შორის ფლოიდ პატერსონს 35 წელი შეუსრულდა. „ცხოვრება თავისას მოითხოვს და მიძღვრებს ვიშრომს, — განუცხადა პატერსონმა ჟურნალისტებს: — მე კი რინგზე გამოსვლის მეტი არაფერი შემძლია“.

და აი, ვეტერანი კვლავ გამოდის სარბიულზე. მან გადაწყვიტა 5-6 შეხვედრა ჩაატაროს უძლიერეს ამერიკელ პროფესიონალებთან. წარმატების შემთხვევაში იგი „კრაივის მეფესთან“ — ჯო ფრენჯთან შეხვედრის უფლებას მოიპოვებს.

— არ ვიცი, როგორ გამოიყენებ ამ უკანასკნელ შანსს, მაგრამ სხვა გამოსავალს ვერ ვხედავ. — გულისტკივლით ამბობს ექს-ჩემპიონი.

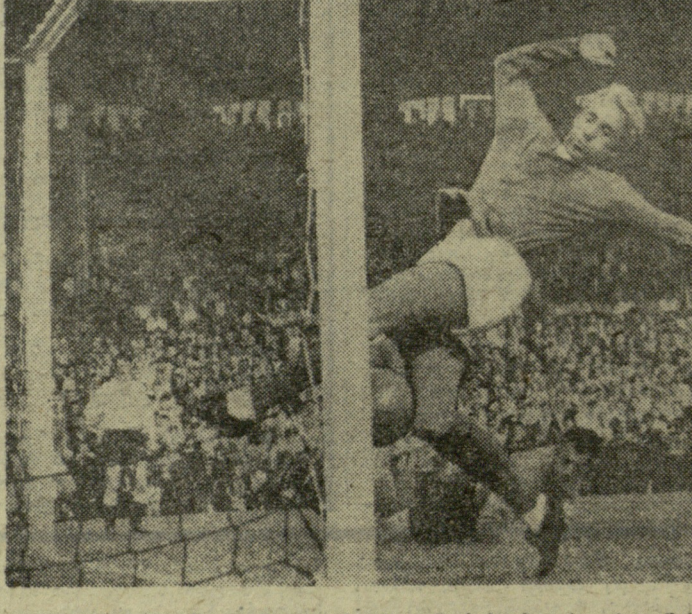
იყილება საკარო ვაჭრობით

ქრს ისა დიდი წინ შოტლანდიელი დენის ლოუ ყველაზე პოპულარული და შეიძლება ითქვას, ყველაზე მდიდარი ფეხბურთელი იყო თავის ქვეყანაში. მან 42 მატჩში ითამაშა შოტლანდიის ეროვნული გუნდის სახელით. მრავალი წლის მანძილზე გამოდიოდა ერთ-ერთ უძლიერეს ინგლისურ კლუბში „მანჩესტერ იუნაიტედში“, მსოფლიო ნაკრების ღირსებას იცავდა „უემბლის“ სტადიონზე გამართულ ცნობილ მატჩში, რომელიც ბრიტანეთის ფეხბურთის 100 წლისთავს მიეძღვნა.

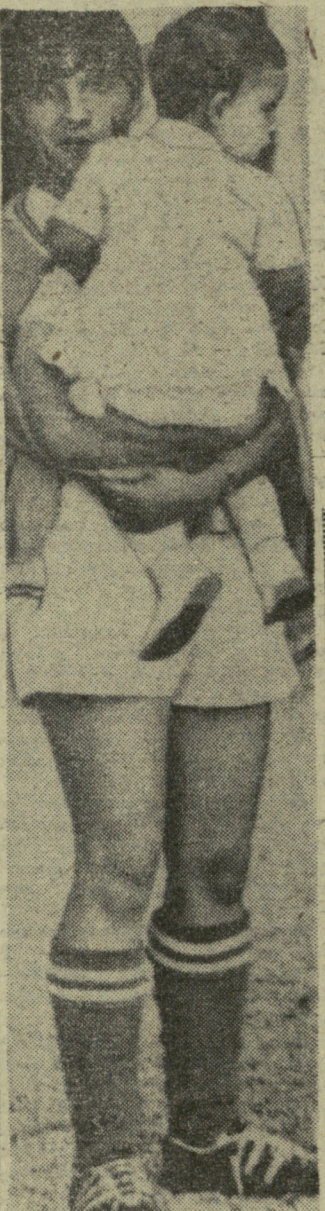
გასული სეზონი ლოუსთვის უღებლო გამოდგა — იგი რამდენიმეჯერ ზედიზედ დაშავდა. „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მენეჯერმა მატ ბასბიმ ყოფილი ლიდერის ღირსეული შემცვლელის ძებნა დაიწყო.

რა ბედი ეწია ლოუს? პირველ ყოვლისა, იგი ვერცე წოდებულ „ტრანსფერ-ფურცელში“ მოხვდა. ამ საბუთში შეაქვთ იმ მოთამაშეთა გვარები, რომელთაც კლუბები საფეხბურთო აუქციონზე ყიდნიან „ლოუს ჩვენთვის წაგების მეტი არაფერი მოუტანია. — ამბობენ მანჩესტერელი საქმისმენი. — ჩვენ იგი 116 ათას გირვანჯა სტერლინგად ვიყიდეთ იტალიის „ტორინოსგან“, ახლა კი, დიდი-დიდი, 60 ათასად თუ გავყიდით“.

იმ წვლილზე, რომელიც ლოუს მათი კლუბის წარმატებაში შეიტანა, საქმისმენები არაფერს ამბობენ — ასეთ რამზე ლაპარაკი „თავისუფალ სამყაროში“ არ უყვართ.

ინგლისისა და შოტლანდიის ეროვნულ ნაკრებთან ერთ-ერთი შეხვედრას დროს დენის ლოუს თავისი გუნდის კარი... ახარა გოლისგან იხსნა. ამ სურათზე სწორედ ეს მომენტი აღბეჭდილი: ლოუს ბურთი კარიდან გამოაქვს.

ნაფიქვილი მანანია

რა არის ეს, სპორტის ქვე-მარიტი სიყვარული, თუ ემანსიპაციის თავისებური ფორმა? შესაძლოა, ერთიცა და მეორეც. ყოველ შემთხვევაში, ქალთა ფეხბურთი დასავლეთის ქვეყნებში, განსაკუთრებით, იტალიაში, უკვე ჩვეულებრივ ამბად იქცა.

ქალები სკიან ეროვნული ჩემპიონატების მატჩებს, საერთაშორისო შეხვედრებს. ქალები თამაშობენ ჩვეულებრივ ფეხბურთს: ზედათ მეკარეები, მცველები, ნახევარმცველები და თავდასხმელები. ალბათ არსებობს კიდევ მათთვის გამოსადეგი ტაქტიკური სქემები. ერთი სიტყვით, ნამდვილი ემანსიპაცია, მაგრამ...

ნუ გვიწყენენ კაცობრიობის საუკეთესო ნახევრის წარმომადგენლები, — ისინი მაინც ქალებად რჩებიან. რას იზამ, ეს უკვე ბუნების კანონია. არც ერთ ქვეყანაში, არც ერთ სტადიონზე არ გამოვარდნილა მამას დანატრებული ბავშვი მინდორზე. იმიტომ, რომ მან იცის — მამიკოს ამ დროს არ სცალია. სულ სხვა საქმეა ქალი, ოჯახის მეორე ბურჯი, დედა. სწორედ ამიტომ მიაჩნია პატარა ბავშუნას, რომ უნდა იყოს იქ, სადაც დედაცა და სრულიად არა აქვს მნიშვნელობა იმას, რომ რამდენიმე წუთში თამაში იწყება.

შესვენებაზე ფეხბურთელები, ჩვეულებრივ, განვილი 45 წუთს არჩევენ. ქალებს კი სხვა სალაპარაკო აქვთ: დასავლეთის ტრიბუნაზე ვიღაც მანდილოსანი სადამოს ტუალეტით მოხუცდა, აღმოსავლეთ ტრიბუნაზე კი რომელიღაც კინოვარსკვლავი თავის მეუღლესთან ერთად ნაყინს მიირთმევს... ვინ იცის, კიდევ რამდენი რამაა სათქმელი, საუბარში შესაძლოა თამაშის განახლება დაგვიწყდეთ. მაგრამ... მგონი მსაჯის სასტიკის ხმა ისმის.